

UNA APROXIMACIÓ AL PROTOCOL DE KYOTO I AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Associació Ide@Sostenible

Davant de la perspectiva de l'entrada en vigor de l'anomenat protocol de Kyoto¹ el passat 16 de Febrer, es fa necessari analitzar què és el protocol de Kyoto i quin paper hi juga realment el Desenvolupament Sostenible, per a esbrinar el perquè de tot plegat.

0.- Què és el Protocol de Kyoto?

Es tracta d'un acord jurídicament vinculant l'objectiu del qual és que, en el període 2008-2012, els països industrialitzats redueixin les seves emissions col·lectives de gasos que causen l'efecte d'hivernacle en un 5,2%, respecte a 1990. Es creu que aquest efecte està provocant, almenys en part, l'augment de la temperatura del planeta. Els principals països industrialitzats emissors el 1990 eren: Estats Units (36,1%); Unió Europea (24,2%); Federació Russa (17,4%); Japó (8,5%); Canadà (3,3%); i Austràlia (2,1%) L'acord va ser subscrit en la ciutat japonesa de Kyoto el 10 de desembre de 1997. Llavors, 34 països industrialitzats, la major part d'ells europeus, es van comprometre a complir determinades metes. Perquè el protocol entrés en vigor, havia de ser ratificat pels països industrialitzats causants del 55% de les emissions d'aquests gasos. Quatre dels 34 països originals no l'han ratificat: Estats Units (responsable pel

36,1% de les emissions entre els països industrialitzats el 1990), Austràlia (2,1%), Liechtenstein (0,001%) i Mònaco (0,001%). El 2004, després de dos anys de debats i negociacions, Rússia va ratificar el protocol, fet que va possibilitar que 90 dies després, el 16 de febrer, aquest entrés en vigor.

1.- Perquè del Protocol de Kyoto? El Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic.

En primer lloc caldria saber perquè els estats es varen decidir a reduir les emissions de gasos contaminants. El protocol de Kyoto forma part del Conveni marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic² el qual, segons l'article 2, té per objectiu: "... aconseguir l'estabilització de les concentracions de gasos d'efecte d'hivernacle a l'atmosfera (...) Aquest nivell s'hauria d'aconseguir dins un termini suficient perquè els ecosistemes s'adaptin naturalment al canvi climàtic, per assegurar que la producció d'aliments no es vegi amenaçada i per permetre que el desenvolupament econòmic continuï de manera sostenible."

Així doncs l'objectiu últim dels estats firmants del Protocol de Kyoto és permetre un desenvolupament econòmic sostingut, a més de reduir les emissions de gasos contaminants.

Respecte al Desenvolupament Sostenible, ja aquest Conveni feia referència al mateix en els seus articles 4 (*Les Parts tenen el dret al desenvolupament sostenible i haurien de promoure'l...*) i 5 (*Les Parts haurien de cooperar en la promoció d'un sistema econòmic internacional obert i propici, que conduís al creixement econòmic i al desenvolupament sostenible de totes les Parts,*

¹ Protocol de Kyoto per al Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic, fet a Kyoto l'onze de desembre del mil nou-cents noranta-set. Font:

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/C_climatic/kyoto.jsp?ComponentID=30953&SourcePageID=30676#1

² Fet a Nova York el nou de maig de mil nou-cents noranta dos. Podeu trobar el text íntegrament a: <http://www.gencat.net/mediamb/sosten/cnucc.htm>

particularment de les que són països en desenvolupament...”). posant en un mateix nivell de compromís el creixement econòmic i el desenvolupament sostenible, conceptes que molts economistes ja han titllat d’antagònics en l’actualitat.

2.- El Desenvolupament Sostenible al Protocol de Kyoto.

Troblem cites al mateix en els seus articles 2 (objectius i principis), 10 (Programes nacionals) i 12, titulat Desenvolupament Sostenible.

En l'article 2, objectius i principis, cita el desenvolupament sostenible com un dels objectius bàsics del protocol: *“Amb la finalitat d’assolir els compromisos fixats... i amb l’objectiu de promoure un **desenvolupament sostenible**, les parts incloses han de: a. Aplicar i/o dissenyar polítiques i mesures noves segons la conjuntura particular de cada país. b. Cooperar amb les altres parts per potenciar l’efectivitat individual o col·lectiva de les polítiques i les mesures estipulades en aquest article...”*

Al capítol 10 referent als programes nacionals cita: *“Totes les parts, (...) reafirmant els compromisos convinguts (...) i continuant avançant per complir els compromisos amb l’objectiu d’assolir un **desenvolupament sostenible**,... han de: a. formular, si és pertinent i en la mesura del possible, programes nacionals i, on escaigui, regionals, rendibles de millora de la qualitat dels factors d’emissió locals, dades d’activitat i/o models que reflecteixin les condicions socioeconòmiques de les parts...”*

El capítol 12 es titula **Desenvolupament sostenible** i cita els mecanismes específics per a ajudar a assolir un Desenvolupament Sostenible. Així doncs: *“...L’objectiu d’aquest mecanisme de desenvolupament específic és ajudar les parts (...) a **assolir un Desenvolupament Sostenible** i a contribuir a l’objectiu últim del Conveni, així com ajudar les parts (...) a complir els compromisos de reducció i limitació de les emissions quantificades”.*

Així doncs, analitzant quina és la veritable repercussió del fet de la inclusió del concepte de **Desenvolupament Sostenible** en aquest text, la decepció és força notable ja que sembla, i no només en

aquest text, que el Desenvolupament Sostenible s’hagi convertit en un pur recurs literari i polític.

3.- Conclusions que se n’extreuen

Creiem que les conclusions extretes ens han d’ajudar a mirar al futur amb ganes de treballar. El fet de la firma del protocol és un primer pas, la inclusió del concepte de Desenvolupament Sostenible com a model a seguir, també. Hem de ser la Societat Civil la que seguim pressionant als nostres dirigents polítics, buròcrates, empreses i lobbies de poder, per a que segueixin treballant en aquest camí. Així doncs, cal aprofitar la voluntat política actual dels estats per a seguir exigint un món millor, un respecte més gran cap al medi ambient, les espècies naturals que ens rodegen, les societats desfavorides i, en definitiva, la possibilitat d’assolir un major respecte al nostre món en el seu conjunt.

Copyright 2005. Número de Registre B-30620-2003. Ide@Sostenible. Drets reservats. Qualsevol impressió, publicació en WWW u altre medi, així com la seva distribució electrònica i/o comercial requereix autorització del Consell Editorial. El contingut dels articles és responsabilitat de l’autor.